

הוראה מותאמת ואסטרטגיות למידה

נתנאלה בראל
MA מומחית ללקויות למידה

מבנה הקורס

איך?

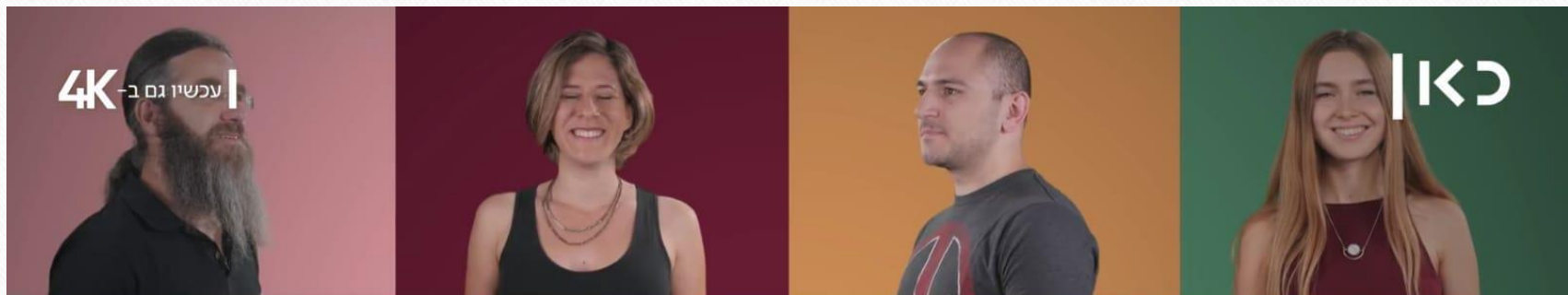
מעשה

- מבנה שיעור הו"מ
- הקניית קריאה
- התמודדות עם טקסט
- חשבון
- אנגלית
- אסטרטגיות
- ועוד...

מה?

תאוריה

- הגדרות
- סיבות
- מאפיינים
- סוגים של לקויות למידה
- אבחונים
- היבטים רגשיים
- ועוד...

לא מוצלחים

https://youtu.be/eKTfz_x8U

יישור קו

הפרעת
קשב וריכוז

לקויות
למידה

הפרעת קשב וריכוז ולקויות למידה הם **דברים שונים**.
מופעים שונים- הפרעת קשב וריכוז היא הפרעה רוחבית ופוגעת בכל תחומי החיים,
בעוד לקות למידה בדרך כלל פוגעת בתחום מסויים.
אבחונים שונים- הפרעת קשב וריכוז מאובחנת על ידי נוירולוג, פסיכולוג או
פסיכיאטר בעוד לקות למידה מאובחנת על ידי אבחון דידיקטי.

ילדים עם לקות למידה,

מה זה אומר בכלל?

הגדרות ההגדרה המקובלת

ההגדרה המקובלת כיום בארץ ובעולם (שגם אומצה בחוזר מנכ"ל משרד החינוך) היא ההגדרה של "הוועדה הלאומית המאוחדת ללקויות למידה" בארה"ב, ה- NJCLD בשנת 1994:

"ליקויי למידה הוא מונח כללי שמתייחס לקבוצת הפרעות הטרוגניות, המתבטאות בקשיים משמעותיים ברכישת הקשבה, דיבור, קריאה, כתיבה, המשגה ו/או יכולות מתמטיות ובשימוש בהם. הפרעות אלה הן פנימיות לפרט ומניחים שהן נובעות מדיספונקציה נוירולוגית מרכזית. הן עשויות להופיע בכל שלב לאורך מעגל החיים אף על פי שלקות למידה יכולה להתרחש בו בזמן עם תנאים מגבילים נוספים (פגיעה חושית, פיגור שכלי, הפרעה רגשית וחברתית) או עם תנאים חיצוניים (הבדלים תרבותיים, הוראה לא מספקת או לא מתאימה), ליקויי הלמידה אינם תוצאה ישירה של תנאים אלה."

הגדרות

DSM-5: המדריך להבחנות פסיכיאטריות של הארגון הפסיכיאטרי האמריקאי

"הפרעות למידה מאובחנות כאשר הישגי היחיד במבחנים סטנדרטיים בקריאה, במתמטיקה או בהבעה בכתב, המועברים באופן אינדיווידואלי, פחותים במידה משמעותית מן המצופה מתלמיד בן גילו, מלימודיו ומרמת המשכל שלו. לקות הלמידה מפריעה במידה מובהקת להישגים האקדמיים או לפעולות החיים היומיומיות המחייבות כישורי קריאה, מתמטיקה או כתיבה".

המשותף להגדרות

- הלקות היא לקות ראשונית
- מקור הלקות הוא נוירולגי- מערכת העצבים המרכזית
- אינטליגנציה תקינה
- ההשפעה היא לכל החיים. לקות בגיל המבוגר- מופעים שונים
- פגיעה בהישגים אקדמיים- פער בין הישגים מצופים להישגים קיימים

לסיכום - לקות למידה

1. קיים פער משמעותי ומתמשך בין הישגיו הלימודיים של התלמיד לבין ההישגים המצופים ממנו על פי גילו ורמת כיתתו.

אובייקטיבי

2. קיים פער משמעותי בין הישגיו הלימודיים של התלמיד לבין כישוריו האינטלקטואליים כפי שנמצאו במבחני משכל אובייקטיביים.

פוטנציאל

סיבות

הסיבה המדויקת ללקות
למידה אינה ידועה.

המחקר הנוירו-פסיכולוגי ההתפתחותי העדכני מצביע על
שונות תפקודית במערכת העצבים המרכזית, ומקובל לייחס
לקויות למידה לגורמים גנטיים.

סיבות

אמנם מקובל לייחס לקות למידה להפרעה במערכת העצבים המרכזית, ולכן הלקות היא לקות ראשונית

אבל-

הסביבה בה גדל הילד תשפיע על עוצמת הקושי וביטויו

מאפיינים

- קשיים מתמשכים ברכישה ושימוש במיומנויות אקדמיות הנדרשות לקריאה, כתיבה ומתמטיקה.
- הקשיים ממשיכים למשך תקופה ארוכה על אף התערבות.
- פער בלתי צפוי בין רמת התפקוד המצופה לפי יכולתם, גילם וההתנסות הלימודית שלהם לבין תפקודם בלימודים.
- ההשפעה היא לאורך כל החיים מגן הילדים ועד הבגרות. כאשר רמת הקושי עולה כל הקשיים נהיים משמעותיים יותר.
- מלבד הקשיים האקדמיים, צפויים גם קשיים רגשיים, חברתיים והתנהגותיים.

שכיחות

לקות הלמידה היא הלקות בעלת השכיחות הגבוהה ביותר במערכת החינוך, ושיעור התלמידים במערכות החינוך הרגיל המאובחנים ומוכרים כבעלי לקויות למידה נמצא בעליה.

ההשערה היא כי 10%-20% מכלל התלמידים הם בעלי לקויות למידה בדרגות חומרה שונות ואפיונים שונים.

עובדה זו מציבה אתגר בפני המערכת ומחייבת התייחסות חינוכית מתאימה לצרכים היחודיים של כל תלמיד ותלמיד.

קשיים לימודיים

לקויות למידה אינן חולפות.

בכל שלב במהלך החיים הלימודי נראה את ההשלכות של לקויות הלמידה כשהן

משנות את פניהן לפי העלייה בדרישות הלימודיות.

המוח הגמיש שלנו יוצר מנגנוני פיצוי באמצעות עקיפת תחומי הלקות.

לקות למידה או קשיי למידה

לקות למידה- פער בין יכולת להישגים, או פער בין תחומי תפקוד שונים. לקות למידה היא תוצאה של שונות נוירולוגית והיא עקבית לאורך שלבי ההתפתחות השונים.

קשיי למידה- אין פער משמעותי בין יכולת להישגים. הקשיים יכולים להעיד על עיכוב התפתחותי, אבל הסיבות לקשיים בלמידה אינם נוירולוגיים, אלא נובעים מסיבה חיצונית.